

Hasznosítást koordináló szervezeten keresztül szerzett mentesség elektromos és elektronikai berendezések esetében

Az elektromos és elektronikai berendezések hulladékai környezetünk számára számos veszélyforrást hordoznak, így azokról megfelelően gondoskodni kell. Ezért is tartoznak ezen berendezések az 1995. évi LVI. törvény (a továbbiakban: Kt.) hatálya alá, tehát termékdíj fizetési kötelezettség keletkezik utánuk. A termékdíj-köteles termékeket a Kt. 2. § (1) bekezdése és 20. § 6. pontja, míg a termékdíj mértékét a Kt. 9. számú melléklete határozza meg. A termékdíj-köteles termékeket vámtarifaszám szerint a 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet 4. számú melléklete sorolja fel - a csomagolás kivételével, ahol a KT-kódokkal történik a termékek meghatározása.

A termékdíjas szabályozás lehetőséget ad az elektromos és elektronikai berendezések termékdíjának megfizetése alóli mentességre. A mentesség lehetőségét a Kt. 5/A. § (3) bekezdése, míg a részletes szabályokat az 53/2003. (IV. 11.) Kormányrendelet határozza meg. A mentesség feltétele, hogy a kötelezett, vagy a vele szerződésben álló hasznosítást koordináló szervezet a hulladékká vált termékdíj-köteles terméket a 264/2004. (IX. 23.) Kormányrendelet előírásainak megfelelően a tárgyévire meghatározott begyűjtési, hasznosítási, újrafeldolgozási arányt és ártalmatlanítási kötelezettséget teljesítse, melynek egyik lehetősége a hasznosítást koordináló szervezethez történő csatlakozás. Jelen cikkben a hasznosítást koordináló szervezeten keresztül szerzett mentességet kívánom bemutatni.

Elektromos és elektronikai berendezések esetében a kötelezettek 100%-os mentességet kaphatnak a termékdíj megfizetése alól hasznosítást koordináló szervezethez történő csatlakozás útján, melynek fejében a kötelezett a hasznosítást koordináló szervezet számára hasznosítási díjat fizet. A termékdíj mentesség mellett a kötelezett - 264/2004.(IX.23.) Kormányrendeletben meghatározott - hulladékkezelési kötelezettségei is teljesülnek. Nézzük meg, hogyan is kell eljárnia ebben az esetben.

Mindenekelőtt fontos tudni, hogy a mentesség a kötelezettet csak a termékdíj-fizetési kötelezettség alól mentesíti, a többi kötelezettség (bejelentés, bevallás, számlán történő feltüntetés, nyilvántartás vezetés) továbbra is fennáll. Így a kötelezetteknek, mint minden változást, a teljes mentességet is be kell jelenteni a vámhatóság felé a KT10-BEJKE nyomtatványcsomag BJ1 lapján.

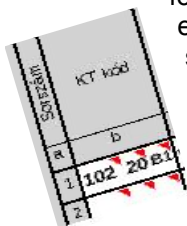
További fontos tennivaló, amelyről nem szabad megfeledkezni, hogy a kötelezettnek is fel kell tüntetni az értékesítésről kiállított számlán a termékdíj megfizetését, azonban a számlaszöveg jelentősen egyszerűsödik. A megfizetett termékdíj számlán történő feltüntetésére vonatkozó számlaszövegeket a 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet 14. § (1) bekezdése határozza meg, melyek közül a c) pontban szereplő vonatkozik a koordináló szervezeten keresztüli mentességre:

Elektromos és elektronikai berendezés	Ekt.	
---------------------------------------	------	--

„akörnyezetvédelmi termékdíj alól%-ban mentes, a hasznosítási díj megfizetve, továbbá az ezen felül fennmaradó termékdíj, a bruttó árbólFt”.

Tehát, a teljes termékdíj-fizetéssel ellentétben, 100% mentesség esetén 0,- Ft/kg díjtétellel kell feltüntetni az adott termékre vonatkozó termékdíj összegét, amely a kötelezettek számára jelentős könnyítést jelenthet az adminisztrációs terhek tekintetében.

A mentességgel rendelkező kötelezetteknek a nyilvántartásában szereplő, a tárgyidőszakban forgalomba hozott és saját célra felhasznált (készletre vételt választó kötelezettek esetében a készletre vett) termékdíj-köteles termékek mennyiségéről adatot kell szolgáltatni – szerződése alapján - a hasznosítást koordináló szervezet felé, illetve a vámhatóság felé tárgynegyedévet követő hó 20. napjáig, a KT10-BEV bevalláscsomagban benyújtott bevallásában. Mivel a hasznosítást koordináló szervezet elektromos és elektronikai berendezések esetében 100% termékdíj-mentességet biztosít, ezért a bevallásban a KT-kód 4-5 pozíciójában a „20 – teljes mentes” kódot kell alkalmazni. A hasznosítást koordináló szervezet a kötelezettek által jelentett forgalomba hozott és saját célra felhasznált mennyiségek alapján visszagyűjti az elektromos és elektronikai berendezések hulladékait és megszervezi azok hasznosítását. A begyűjtendő és hasznosítandó mennyiségeket a kötelezett által a tárgyévet megelőző évben forgalomba hozott és saját célra felhasznált termékdíj-köteles termékek mennyisége alapján kell

meghatározni a hasznosítást koordináló szervezetnek az 53/2003. (IV. 11.) Kormányrendelet és a 264/2004. (IX. 23.) Kormányrendelet előírásai alapján. (Kivételt képeznek azok a kötelezettek, akik a tárgyévet megelőző két évben nem hoztak forgalomba termékdíj köteles terméket. Esetükben a begyűjtendő és hasznosítandó mennyiség a tárgyév forgalma alapján határozandó meg.) A hasznosítást koordináló szervezet a meghatározott mennyiségű elektromos és elektronikai berendezés hulladékok begyűjtésével és hasznosításával 100% mentességet biztosít a kötelezettek a termékdíj megfizetési kötelezettség alól a tárgyidőszakban forgalmazott mennyiségekre. A hasznosítást koordináló szervezetnek mindezek mellett bevallásában fel kell tüntetni mely kötelezetteknek milyen mennyiségű elektromos és elektronikai berendezésre biztosított teljes mentességet, azaz azt a mennyiséget, amelyet a kötelezett felé jelentett.

Hogyan is alakulnak a kötelezettek kiadásai hasznosítást koordináló szervezethez csatlakozva? Vizsgáljuk meg ezt az Elektro-Waste Nonprofit Közhasznú Kft. példáján keresztül:

A kötelezetteknek nem kell megfizetnie a termékdíjat, így a vámhatóság felé benyújtott bevallásában az elektromos és elektronikai berendezések után fizetendő termékdíj összege 0 Ft lesz. Termékdíj fizetés helyett a kötelezett hasznosítást koordináló szervezetnek hasznosítási díjat fizet. A hasznosítási díjat a koordináló szervezet a tárgyévet megelőző év forgalma alapján határozza meg, hiszen a hasznosítási tevékenységnek is ezen mennyiségek szolgáltatnak alapot. Az Elektro-Waste Nonprofit Közhasznú Kft. hasznosítási díjai jelentősen alacsonyabbak, mint a termékdíj, de alábbi példáinkban tekintsük úgy, mintha ugyanannyi lenne a két összeg, továbbá a fizetendő kötelezettség a jogszabályban előírt, ténylegesen begyűjtött mennyiség alapján kerül meghatározásra. Ez a gyakorlatban a következőképpen alakul.

1. Motorkerékpár példája

A motorkerékpár önmagában nem tartozik a termékdíj-köteles termékek körébe (hiszen vámtarifaszámát nem tartalmazza a 10/1995. (IX. 28.) KTM rendelet 4. számú melléklete), azonban termékdíj-köteles alkotórészeket tartalmaz, melyek után az első belföldi forgalomba hozónak vagy saját célú felhasználónak termékdíj-fizetési kötelezettsége keletkezik. Egy motorkerékpár esetében termékdíj-fizetési kötelezettség keletkezik több termékdíj-köteles termék tekintetében, így a különböző elektronikai alkotórészek, az akkumulátor és a gumiabroncs, a kenőolaj és a csomagolás tekintetében is.

Tegyük fel, hogy a Motorkerékpár Kft - amely 2006 óta hoz forgalomba termékdíj-köteles elektromos és elektronikai berendezéseket - 2010. első negyedévében forgalomba hozott külföldről behozott motorokkal 2000 kg háztartási nagy gép (pl.: indítómotor részét is képező elektromotor), és 200 kg háztartási kis gép (pl.: kapcsolók, dugaszok, lámpafoglatok) kategóriába tartozó elektromos és elektronikai berendezést. Ebben az esetben a fizetendő termékdíja 182 600 Ft lenne.

Kategória	Termékdíj mértéke	Mennyiség	Fizetendő termékdíj
101	83 Ft/kg	2000 kg	166 000 Ft
102	83 Ft/kg	200 kg	16 600 Ft
Összesen			182 600 Ft

A kötelezett teljes mentességének biztosításához a hasznosítást koordináló szervezetnek a kötelezett által 2009-ben forgalmazott elektromos és elektronikai berendezések mennyiségének meghatározott részét be kell gyűjteni, majd hasznosítani. Háztartási nagy gépek esetében 2010-ben 39% a begyűjtési kötelezettség, háztartási kis gépek esetében 20%. Az egyszerűbb összehasonlíthatóság kedvéért tegyük fel, hogy a Motorkerékpár Kft. 2009-ben forgalomba hozott 8000 kg háztartási nagy gép, 800 kg háztartási kis gép kategóriába tartozó elektromos és elektronikai berendezést. A hasznosítási díjat – a felek között létrejött szerződés alapján - ezen mennyiség alapján kell megfizetnie az év folyamán négy egyenlő részletben.

(A hasznosítási díj alacsonyabb, mint a termékdíj, de példánkban tekintsük úgy, mintha ugyanannyi lenne a két összeg.) Így:

Kategória	Hasznosítási díj	Mennyiség	Fizetendő hasznosítási díj
101	83 Ft/kg	780 (8000 kg*0,39/4)	64 740 Ft
102	83 Ft/kg	40 (800*0,2/4)	3 320 Ft
Összesen			68 060 Ft

A hasznosítást koordináló szervezet felé fizetendő díj az első negyedévben: 68 060 Ft

A különbség tehát ezen mennyiségnél több, mint 114 540 Ft, hiszen a hasznosítási díj a valóságban alacsonyabb, mint példánkban.

2. Informatikai és szórakoztató elektronikai berendezések példája

A 2010 januárjában alakult Hangfal Bt. elsődlegesen hangszórókat, erősítőket forgalmaz, azonban emellett értékesít számítógépeket és nyomtatókat is. A berendezéseket Európai Közösségből hozza be Magyarországra. Tegyük fel, hogy 2010. első negyedévében a következő mennyiségeket forgalmazta:

Kategória	Termékdíj mértéke	Mennyiség	Fizetendő termékdíj
103 (IT)	90 Ft/kg	1 500 kg	135 000 Ft
104 (szórakozt. elektr.)	100 Ft/kg	3 000 kg	300 000 Ft
Összesen			435 000 Ft

Tehát a fizetendő termékdíj 435 000 Ft lenne.

A tárgyévet megelőző két évben a Hangfal Bt. nem hozott forgalomba termékdíj-köteles terméket, ezért a begyűjtési és hasznosítási kötelezettsége a tárgyév forgalma alapján határozható meg. (A hasznosítási díj alacsonyabb, mint a termékdíj, de példánkban tekintsük úgy, mintha ugyanannyi lenne a két összeg.) Az IT berendezések esetében 2010-ben 37% a begyűjtési kötelezettség, szórakoztató elektronika esetében 35%. Így:

Kategória	Hasznosítási díj	Mennyiség	Fizetendő hasznosítási díj
103	90 Ft/kg	555 kg (1500*0,37)	49 950 Ft
104	100 Ft/kg	1050 kg (3000*0,35)	105 000 Ft
Összesen			154 950 Ft

A hasznosítást koordináló szervezet felé fizetendő díj 154 950 Ft.

A különbség tehát ezen mennyiségnél több, mint 280 050 Ft, hiszen a hasznosítási díj a valóságban jelentősen alacsonyabb, mint példánkban.

Látható, hogy a kötelezettek jelentős költségcsökkentést érhetnek el hasznosítást koordináló szervezethez történő csatlakozással az elektromos és elektronikai berendezések termékdíjához képest, mindazonáltal teljesítik a jogszabályban előírt begyűjtési és hasznosítási kötelezettségüket is. Így Magyarország Európai Uniói irányelveknek történő megfelelése is erősödik, hiszen a kötelezett által forgalomba hozott elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak szakszerű kezelése is biztosított.

Meskál Kinga

2010. május